

Rady na rozloučenou I. (O starosti)*Všechnu svou starost vložte na něj, neboť mu na vás záleží. (1Pt 5:7)*

1. čtení: Marek 4:35-41

Hlavní čtení: 1. Petrova 5:7-14

Milí bratři, milé sestry,

když se s někým loučíme, snažíme se ho občas vybavit na cestu ještě několika dobrými radami. Třeba když jde dítě do obchodu, připomínáme mu: *Jdi opatrně. Dívej se přes cestu. Neztrat' peníze.* Nebo když školák odchází do školy, radíme mu: *Neper se s kamarády. A poslouvej paní učitelku.* A když dospívající jedinec odchází v pátek večer ven, řekneme třeba: *Do půl noci buď doma a střízlivý, jasně?*

Apoštol Petr nám chce také v závěru svého dopisu předat cenné rady do života. Rady na rozloučenou. Rady zkušeného křesťana, který strávil léta s Kristem. Rady křesťana, který zažil nejeden pád, prošel mnoha složitými situacemi, a v neposlední řadě se osvědčil jako Kristův velvyslanec. Dnes se budeme věnovat jeho první radě. Ta zní:

- *Všechnu svou starost vložte na něj, neboť mu na vás záleží.*

I. Co to je „starost“?

Bratři a sestry, co je to vlastně starost? A jak se starost v životě člověka projevuje? Vyjděme nejdřív z původu tohoto českého slova. Staročeské „starati“ znamenalo „žádat, prosit“. Starost je tedy podobné slovům „žádost“ i „prosbá“. A to docela sedí. Protože starost prožíváme tedy, když se nám něčeho důležitého nedostává. Když nám něco chybí: Třeba peníze. Nebo benzín v nádrži. Nebo pokoj v rodině. Nebo zdraví.

Když půjdeme ještě hlouběji, pak narazíme na indoevropský kořen slova „ster“, nebo „stre“, což znamená „být tuhý, tvrdý“. A to je také přílehlivé. Protože starost je stav, ve kterém je člověk tuhý a tvrdý. Ztuhne strachem. Není schopen normální činnosti, když se o něco příliš stará. Nemůže se přinutit myslet na něco jiného. Jeho mysl je zmražená. Soustředěná jen na to, co mu dělá v dané chvíli starosti. A když lidé upozorují, že si děláme o něco či o někoho starosti, pak nám někdy dají „dobrou radu“: *Tak se tím netrap. Mysli na něco jiného.* To se snadno řekne. Ale když ono to tak snadno nejde! Člověk je paralyzován svými starostmi. Něco by chtěl jinak, něčeho se mu nedostává a on je z toho jak „zcepenělý“.

A co v nás starosti vyvolávají? Zaměstnávají naši hlavu, to už jsme řekli. Dále: Zvyšují srdeční tep, rozhazují hladinu cukru v těle, obecně zhoršují naši zdravotní situaci, rosí čelo, útočí na náš žaludek, vhání nám slzy do očí, odbarvují vlasy na bílo, brání nám dobře spát, kazí chuť k jídlu, izolují nás od našich blízkých. To všechno a mnohem víc dokážou starosti.

II. O co se staráme a strachujeme?

Je zřejmé, že apoštol nemluví o starosti ve smyslu „péče“ o něco. On má na mysli spíše na starost ve smyslu „strachu“. Tedy starání ve smyslu strachování. Děláním si starostí. Stresování, moderně řečeno. V tomto smyslu mluví i Pán Ježíš, který o tom Petrovi a dalším apoštolům vyprávěl jako prvním ve svém Kázání na hoře:

- *Proto vám pravím: Nemějte starost (tedy: strach, stres) o svůj život, co budete jíst, ani o tělo, co budete mít na sebe. Což není život víc než pokrm a tělo víc než oděv? Nedělejte si tedy starosti (tedy: nestrachujte se, nestresujte se) o zítřek; zítřek bude mít své starosti. Každý den má dost na svém trápení. (Mt 6:25.34)*

Takže Pán Ježíš říká: *Nedělejte si starosti.* A myslí tím: *Netrapte se. Nestrachujte se.*

A teď, bratři a sestry: O co se v životě strachujeme? O co si děláme starosti? No, vlastně o všechno! My lidé nejsme jen bytosti rozumné. My jsme i bytosti starostlivé a ustrašené. Děláme si starosti o jídlo a pití, o pozemky, o vlastní reputaci, o finance, o střechu nad hlavou, o komunální i světovou

politiku, o mír ve světě, o to, jak zlým lidem všechno prochází, o naši práci, o náš sbor. Také o počasí, o naše blízké, když jim nic není, o naše blízké, když jim něco je, o církev, často také o to, do čeho nám vůbec nic není, o minulost, o přítomnost – a co teprve o naši budoucnost, že?

Přemýšlel jsem, o co všechno jsem si v uplynulém týdnu dělal starost. A byl by to dlouhý seznam. Namátkou: Naše děti, bohoslužby, určití lidé v rodině i ve sboru, dárky, o kterých nevím, zda do Vánoc dorazí, zda budu na svátky zdravý, také výše zatím vybraného saláru a mnoho jiných věcí. V tomto směru jsme my lidé obdivuhodné bytosti. Prakticky kdeco se může stát příčinou našeho stresu, našich úzkostí.

III. Co s našimi starostmi máme udělat my?

A teď přichází klíčová otázka: Co s těmi starostmi máme udělat? Máme je vytěsnit? Dělat, že neexistují? Nevšímat si jich? Pokud jsou to malé starosti, pak se jich můžeme zbavit třeba tím, že se pustíme do nějaké práce, třeba do předvánočního úklidu. Nebo tím, že se projdeme na čerstvém vzduchu. Někomu zabírá dobrá kniha, jinému cvičení, dalšímu spánek. Ovšem na našich životních cestách nás potkávají i záludnosti a obludnosti, které procházkou v přírodě z hlavy nedostaneme. Co tedy? Co nám Petr radí:

- *Všechnu svou starost vložte na něj, neboť mu na vás záleží.*

Křesťan se má o své starosti dělit především s Bohem. Proč s Bohem? Protože pro Hospodina není žádná lidská starost nad jeho síly. On je přece veliký a mocný. Druhé lidi svými starostmi a problémy zatížíš velice rychle. Za krátký čas je zahlíš natolik, že už nejsou schopni ani poslouchat, co tě trápí. Natožpak aby ti účinně pomohli. Proto se ti také začnou vyhýbat. Někdy tě lidé ani nejsou schopni pochopit. A dokonce se stává, že tě s útrpným výrazem poslouchají, ale v duchu si říkají: *Tvoje starosti na mou hlavu. Proti tomu, co řeším já, se ty zabýváš úplnými prkotinami.*

Takové zklamání z druhých lidí však nesmíme promítat do našeho Boha, bratři a sestry. Ano, lidé nás často nechápou, nedokážou se do nás vžít, neumí nám správně pomoci, někdy jsme jim i protivní, protože si podle nich jen pořád stěžujeme.

Ale Bůh takový není. Pánu Bohu na nás záleží. Proto je lepší se obracet rovnou na Boha se vším, co nás trápí. Věřím, že Bůh v tu chvíli nehodnotí, jak veliký problém ve skutečnosti řešíme. Věřím, že Hospodin si nezacpává uši, když mu vyprávíme o našich starostech, kterým by se druzí lidé vysmáli, protože jim připadají nicotné. Před Boží tváří nejsou některé naše starosti veliké a jiné malinkaté. Nejsou žádné vznešené a žádné nízké problémy. Všechny naše starosti můžeme předat našemu Pánu. On se jimi už sám probere. On si v nich už udělá pořádek. Není starost, není strach, který by nebyl hoden toho, abych jej Bohu odevzdal.

A tak, bratři a sestry, hodte to všechno na něj! Jako horký brambor, který vás pálí. Jako sněhovou kouli, kterou už v promrzlých rukách nemůžete udržet. Jako kámen, který vám jinak přivodí kýlu, jestli se ho rychle nezbavíte. Jako pijavici, která se vám přisála k noze. To sloveso „hodit, odhodit“, které Petr používá ve své radě na rozloučenou, se v Novém zákoně vyskytuje už jen jedenkrát. V příběhu o vjezdu Pána Ježíše do Jeruzaléma.

- *Přivedli oslátka k Ježíšovi, **hodili přes ně své pláště a Ježíše na ně posadili.** (L 19:35)*

Ti lidé vzali své pláště a přehodili je přes oslátka. Co tím vlastně udělali? Zbavili se něčeho, co bylo jejich – aby se na to Pán Ježíš mohl posadit. Aby na tom seděl jako král. I my se máme zbavovat svých starostí, předávat je Pánu, aby nad nimi mohl sedět jako král, aby nad nimi mohl on sám panovat.

A to je pro nás někdy těžké, přiznejme si to. Člověk, který má mnoho velikých starostí, je přece důležitý člověk. Čím významnější starosti, tím významnější lidé. Řekněte sami: Co bychom byli bez našich starostí? Chceme se jich nakonec vždycky zbavit? Když se nebudeme strachovat o to či ono, pro co budeme žít? A o čem budeme stále dokola vyprávět našim blízkým? A v neposlední řadě: Bude se nám zamlouvat způsob, jakým si Bůh s našimi starostmi poradí? Bude se nám líbit jeho řešení našich problémů? Jsme připraveni nechat se jím vést? Nechceme si naše starosti nakonec

raději řešit sami – bez Hospodina? Dokážeme porazit naši pýchu? Tedy: Dokážeme říct Bohu, že už nemáme dost sil, že na to zkrátka sami nestačíme? To může být pro mnohé lidi dost obtížné. Zřejmě proto Petr nejprve mluví o pokoře.

- *Pokořte se tedy pod mocnou ruku Boží, aby vás povýšil v ustanovený čas.*

A až poté řekne:

- *Všechnu 'svou starost vložte na něj', neboť mu na vás záleží.*

Bratři a sestry, různé důvody, vnitřní i vnější, nás odrazují od toho, abychom Bohu předali všechny naše starosti. Nenechme se však zmást. Naším problému je u Boha nejlépe. Pán Ježíš Kristus je nám v tom dobrým příkladem. Když v Getsemane zápasil se svými strachy, svěřoval se do péče svého nebeského Otce.

- *Pooděšel od nich, padl tváří k zemi a modlil se: "Otče můj, je-li možné, ať mne mine tento kalich; avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš." (Mt 26:39)*

A na kříži také zápasil. Odevzdal celý svůj život svému Otci v těch posledních chvílích.

- *Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha. (L 23:46)*

A ještě předtím mu svěřil i své nepřátele.

- *Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí. (L 23:34)*

Pokud tak žil Boží Syn, pravý člověk a pravý Bůh, který se nikdy nedopustil ničeho zlého... Pokud i on svěřoval svému Otci nebeskému své starosti, proč bychom to my měli pokládat za zbytečné a neúčinné?

IV. A co s našimi starostmi udělá Bůh?

Před chvílí jsme nakousli ještě jednu důležitou otázku: Co s našimi starostmi udělá Bůh? Jak s nimi naloží? No, upřímně řečeno: Na tuto otázku Petr neodpovídá. Nechává ji otevřenou, nezodpovězenou. Proč? Protože to nikdo kromě Boha dopředu neví. Jsou starosti, které nám Bůh ponechá – z nějakého důvodu, známého jen jemu. Ale už samotný fakt, že jsme mu všechno svěřili, nám naši situaci velice odlehčí.

Třeba nám dá sílu k tomu, abychom všechny obtíže nesli snadněji. Nebo nám daruje moudrost, abychom si s tím, co nás trápí, dokázali sami poradit. Možná nám pošle do cesty lidi, kteří nám pomohou. Nebo anděly. Nebo, a to je také možnost, si nás vezme k sobě. Do své věčné radosti, kam však našťastí náš strach a obavy vstoupit už nemohou. Co my víme? On je velemoudrý a všemohoucí Bůh. Je třeba to nechat na něm.

To jediné, v čem nás Petr výslovně ujišťuje, je, že nás Bůh má rád. Že mu na nás záleží. Že má o nás zájem. A toho se musíme chytit. To je náš odrazový můstek. Modli se, křesťane. Každý den předávej všechny své starosti, strachy, úzkosti a stresy svému Pánu, který si tě v Kristu zamiloval. Důvěřuj mu, že on sám bude jednat.

Modlitba: Hospodine, náš nebeský Otče, věříme, že sis nás v Kristu zamiloval nepomíjející láskou, kterou si nezasloužíme, kterou ti nevrátíme, kterou ti nikdy nemáme šanci v plné míře oplatit. Připomínej nám každého dne našeho života, že se na tebe smíme v důvěře obracet se vším, co nás trápí, drtí a svírá. A pro dnešek ti svěřujeme všechno, s čím jsme dnes na bohoslužby přišli... Postarej se o to, Pane, jak uznáš za vhodné. Postarej se o nás. Amen.